

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเสนอตามลำดับดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3 สรุปผลการวิจัย

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) สภาพการวิจัยในชั้นเรียน
- 2) ปัญหาและความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียน
- 3) บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,869 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณ Yamane จำนวน 330 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองซึ่งได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตามขั้นตอนอย่างสมบูรณ์ แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ ความเที่ยงได้ค่า 0.95 ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ
- ตอนที่ 2 สภาพการวิจัยในชั้นเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการโดยมีตัวเลือกให้
- ตอนที่ 3 ปัญหาและความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
- ตอนที่ 4 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์ ทั้ง 330 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC วิเคราะห์ข้อมูล หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 63.3 อายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.5 อายุราชการระหว่าง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.4 วุฒิศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 80.9 และตำแหน่งผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 91.0

2) สภาพการวิจัยในชั้นเรียน

(1) ด้านสภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน มากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนาการเรียนการสอน รองลงไปคือ ส่งเสริมให้ครูที่มีผลการวิจัยในชั้นเรียนส่งเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและน้อยที่สุดคือส่งเสริมให้มีการตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาในการวิจัยในชั้นเรียน

(2) ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน

1. ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน จากการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยมากที่สุด รองลงไปคือจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วารสารการวิจัย และน้อยที่สุดจากการอบรมสัมมนา

2. ผู้บริหารให้การสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน โดยการให้ขวัญกำลังใจมากที่สุด รองลงไปคือสนับสนุนให้ห้องตำรา วารสารที่เกี่ยวกับการวิจัย และน้อยที่สุดคือสนับสนุนให้คณะกรรมการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

3. ปัญหาทั่วไปของครูผู้สอนที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุดคือ ปัญหาเศรษฐกิจ รองลงไปคือปัญหาเพื่อนร่วมงาน และปัญหาน้อยที่สุดคือปัญหาด้านระบบบริหารและความขัดแย้งในโรงเรียน และปัญหาผลการสนับสนุนจากผู้บริหาร

4. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนควรพัฒนา ด้วยการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด คือปัญหาในการผลิตสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอน รองลงไปคือ ปัญหาด้านทักษะเทคนิควิธีการสอนต่างๆ และปัญหาน้อยที่สุด คือครูไม่มีความรู้ในวิชาที่สอน และสอนไม่ตรงวิชาเอกหรือวิชาที่ถนัด

5. ปัญหาที่ครูผู้สอนพบในชั้นเรียนเกี่ยวกับตัวนักเรียน มากที่สุดคือปัญหานักเรียนไม่สนใจการเรียน รองลงไปคือปัญหานักเรียนไม่มีระเบียบวินัยขาดความรับผิดชอบ และปัญหาน้อยที่สุดคือ ปัญหานักเรียนมีเจตคติไม่ดีต่อวิชาเรียน

6. มีครูส่วนน้อยที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอน

7. ครูผู้สอนที่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน แก้ปัญหาในการพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุดโดยการสังเกตสภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไข รองลงไปคือ แก้ปัญหาดตามสถานการณ์ที่พบและน้อยที่สุด การจัดประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางแก้ไข

8. ปัญหาที่ครูผู้สอนนำมาทำการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการสอน เทคนิคการสอน รองลงไปคือปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนและน้อยที่สุดถึงปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน

9. วิธีการที่ครูผู้สอนใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน มากที่สุดคือทดลองใช้สื่อ รูปแบบวิธีการในการวิจัยในชั้นเรียน รองลงไปคือวิธีการสำรวจวิเคราะห์และศึกษาเพื่อหาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา และน้อยที่สุดคือวิธีการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป

10. ครูผู้สอนแก้ปัญหาการทำการวิจัยในชั้นเรียน มากที่สุดคือ ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ รองลงไปคือปรึกษาเพื่อนที่มีความรู้ความสามารถ และน้อยที่สุดคือปรึกษาผู้บริหาร

(3) ด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น แหล่งเงินงบประมาณในการทำการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด ใช้งบประมาณจากทุนส่วนตัว รองลงไปตามงบประมาณของโรงเรียนและน้อยที่สุดจากองค์กรและเอกชน

(4) ด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูล

1. การจัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยในโรงเรียนมากที่สุดคือจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัย เช่น คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด รองลงไปคือการจัดมุมความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยที่พัฒนาการเรียนการสอน ไว้ที่ห้องสมุดหรือห้องศูนย์วิชาการ และน้อยที่สุดการจัดหาเอกสาร ตำรา วารสารการวิจัยไว้ที่ห้องสมุด

2. แหล่งข้อมูลที่ครูใช้ในการศึกษาเพื่อทำการวิจัยในชั้นเรียน มากที่สุดคือศึกษาจากตำราทางวิชาการ เอกสาร วารสารในสาขาที่เกี่ยวข้อง รองลงไปคือศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ และน้อยที่สุดศึกษาจากห้องสมุดหน่วยงานมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน

3) ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน

(1) ภาพรวม

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลางทุกด้านทั้ง 4 ด้าน มีข้อสังเกตว่าด้านที่มีปัญหามาก 2 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และ ปัญหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน

(2) ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมมีปัญหาด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่ารายการที่มีปัญหามาก 2 อันดับแรก คือ ปัญหาการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน และปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

(3) ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมมีปัญหาด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่ารายการที่มีปัญหามาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียน และปัญหาการพัฒนาการเรียนการสอน โดยการทำวิจัยในชั้นเรียนตามลำดับ ส่วนรายการที่มีปัญหาโดยที่สุดคือ ปัญหาให้การสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของเพื่อนร่วมงาน

(4) ด้านงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมมีปัญหาด้านงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่ารายการที่มีปัญหามาก 2 อันดับแรก ได้แก่ การของบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน และปัญหาการมีความพร้อมในด้านเงินทุนของผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

(5) ด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมมีปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่ารายการที่มีปัญหา 3 อันดับแรก คือ ปัญหาผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน ปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน และปัญหาตำรา เอกสาร วารสารการวิจัยในชั้นเรียนตามลำดับ

4) ความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียน

(1) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียนในระดับมากทุกด้านทั้ง 4 ด้าน มีข้อสังเกตว่า ด้านที่มีความต้องการมาก 2 อันดับแรกได้แก่ ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน และด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียนตามลำดับ

(2) ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมมีความต้องการด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกรายการมีความต้องการมาก มีข้อสังเกตว่ารายการที่มีความต้องการมาก 2 อันดับแรก ได้แก่ การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง และการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ตามลำดับ และรายการที่มีความต้องการน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อ พัฒนา การเรียนการสอน

(3) ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมมีความต้องการด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกรายการมีความต้องการมาก มีข้อสังเกตว่ารายการที่มีความต้องการมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียน การให้ผู้บริหารสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนและความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

(4) ด้านงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมมีความต้องการด้านงบประมาณการวิจัยในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกรายการมีความต้องการมาก มีข้อสังเกตว่า รายการที่มีความต้องการมาก 2 อันดับแรก คือ งบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน และการสนับสนุนงบประมาณจากโรงเรียน จากองค์กรเอกชนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

(5) ด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมมีความต้องการด้านวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกรายการมีความต้องการมาก มีข้อสังเกตว่ารายการที่มีความต้องการมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ จำนวนตำรา เอกสาร วารสารการวิจัย วัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด และแหล่งค้นคว้าทางวิชาการและผลงานวิจัยในชั้นเรียนในห้องอื่น ตามลำดับ

5) บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

(1) ภาพรวม

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลางทุกด้านทั้ง 5 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน มีการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนปฏิบัติระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่าด้านที่มีการปฏิบัติเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้ดังนี้ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริม

ให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครู

(2) ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อทุกรายการมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่ารายการที่ปฏิบัติ 2 อันดับสุดท้ายคือ จัดให้มีการจัดสรรงบประมาณ และหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน และติดตามดูแลการวิจัยในชั้นเรียนของครู ให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาการเรียนการสอนตามลำดับ

(3) ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อทุกรายการมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่ารายการที่ปฏิบัติ 2 อันดับสุดท้ายคือ ให้ครูที่ทำวิจัยมีส่วนร่วมในการเสนอนโยบายในการบริหารงานวิจัยในโรงเรียนและให้ครูที่มีผลงานด้านวิจัยนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ ให้เป็นประโยชน์แก่ครูทั่วๆ ไป เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ตามลำดับ

(4) ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อทุกรายการมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่า รายการที่ปฏิบัติ 2 อันดับสุดท้ายคือนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทางการวิจัย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามรถ และประสบการณ์ของครู

(5) ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อทุกรายการมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่ารายการที่ปฏิบัติ 2 อันดับสุดท้ายได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมในการให้การนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยแก่ครู ตามลำดับ

(6) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกรายการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีข้อสังเกตว่ารายการที่ปฏิบัติอยู่ใน 2 อันดับ

สุดท้าย คือ การพิจารณาให้ความดีความชอบแก่ครูที่นำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียน ถือเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ ตามลำดับ

5.4 การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1) สภาพภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-45 ปี อายุราชการระหว่าง 16-20 ปี วุฒิต่างการศึกษา ปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน จะเห็นได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีครูผู้หญิงมากกว่าครูผู้ชายและส่วนมากครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี เพราะมี ประสบการณ์ทำงานเป็นเวลานาน และส่วนมากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี

2) สภาพการวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

(1) สภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ส่วนมากมีนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน คือการส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นนั้น แต่ในทางปฏิบัติพบว่ายังมีการส่งเสริมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนน้อย ทั้งที่กรมสามัญศึกษา (2539) ได้กำหนดให้โรงเรียนส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งเป็นเกณฑ์ข้อหนึ่งในการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา นอกจากนี้ ช. ชนบท (2531) ให้ข้อคิดเห็นว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนที่จะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูง และยังสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นผลงานทางวิชาการ ประกอบการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นอีกด้วย

แต่จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่ามีการส่งเสริมให้ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาในการวิจัยในชั้นเรียนน้อย และมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้ทำวิจัยให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิรวัฒน์ วงษ์พรหม (2533) ได้พบว่าการเผยแพร่การนำผลการวิจัยไปใช้ ส่วนมากมักเป็นการเผยแพร่ภายในโรงเรียนเพื่อให้ครูและผู้บริหารนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนภายในโรงเรียนเท่านั้น

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ส่วนมากได้มีนโยบายส่งเสริมให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและส่งผลเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นแต่ครูส่วนมากเข้าใจว่าการทำการวิจัยในชั้นเรียนยาก จึงมีผู้ส่งผลงานการวิจัยในชั้นเรียน เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งน้อย ดังนั้น โรงเรียนน่าจะมีการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ชัดเจนกว่านี้

(2) บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ครูส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน จากการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย และจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วารสาร การวิจัย แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้การทำวิจัยจากการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย แต่ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความรู้การวิจัยจากการอบรมสัมมนาบ่อย ฉะนั้น แม้จะมีการจัดอบรมสัมมนาในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครู ก็ไม่ช่วยให้ครูมีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้เท่ากับการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับ พันธณีย์ วิหคโค (2536) ที่พบว่าครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยน้อย หรือไม่รู้เลยและส่วนใหญ่ได้ความรู้มาจากการเรียนระดับมหาวิทยาลัย

สำหรับผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ส่วนมากให้การสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน โดยการให้ขวัญกำลังใจแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้มีการส่งเสริมกระตุ้นให้ครูได้พัฒนาระบบการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่กรมสามัญศึกษา (2531) ได้กำหนดไว้ว่าผู้บริหารเป็นผู้กำหนด ผู้รับผิดชอบตามนโยบาย ติดตามผลงานแก้ปัญหา พัฒนา สร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชู เพื่อให้งานนั้นเป็นไปตามแผนและโครงการ

นอกจากนั้นการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารยังสนับสนุนอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก และจัดให้มีห้องตำรา เอกสารวารสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยด้วยเช่นเดียวกับ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ (2523) ได้สรุปว่าในการทำวิจัยแต่ละเรื่อง ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุเพียงพอ ผู้วิจัยต้องมีเอกสารในการค้นคว้าตำราต่างๆ ซึ่งอยู่ตามห้องสมุด ต้องอาศัยที่ทำงานวิจัย ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นเช่น เครื่องคำนวณ เครื่องพิมพ์ดีด ตู้เก็บเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนบริการต่างๆ ทางธุรการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สำคัญมากที่จะทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีมีคุณภาพ

สำหรับปัญหาของครูที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ในการศึกษาค้นคว้า พบว่าส่วนมากคือปัญหาด้านเศรษฐกิจ แสดงให้เห็นว่าถ้าครูมีความพร้อมกว่านี้ย่อมทำให้ครูผู้สอน มีการพัฒนาเตรียมการสอนของตนดีขึ้น และส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพสูงขึ้นด้วย สำหรับปัญหา ที่พบเป็นส่วนใหญ่คือ ปัญหาขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียน มีระบบศึกษาขนาดใหญ่ มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอน จัดหาปัจจัย ที่เอื้ออำนวยความสะดวกให้กับครู ได้ปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ที่ก้าวหน้ากับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสอดคล้องกับ บรรจง พงศ์ศาสตร์ (2536) ให้ความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรจะกระตุ้นให้ครู อาจารย์ ให้ความสนใจกับบรรยากาศทางวิชาการเพิ่มขึ้น มาตรฐานต่าง ๆ มาเร่งเร้าให้ครูเกิดการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง ช่วยครูในด้านเพิ่มประสบการณ์ ทั้งในด้านเทคนิคการถ่ายทอดความรู้และทักษะ ในการสอนเพื่อให้ นักเรียนได้รับประสบการณ์สูงขึ้น และเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน เพื่อลดความ เหน็ดเหนื่อยจำเจ ซ้ำซาก

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ที่ควรได้รับการพัฒนาด้วยการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ส่วนมากจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่า ครู น่าจะขาดความรู้และทักษะในการใช้และผลิตสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พัทธภัย ศิริพรรณ (2540) พบว่างานจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านงานสื่อการเรียนการสอน ครูมัธยมศึกษา มี การปฏิบัติน้อย ฉะนั้นปัญหาเกี่ยวกับผลิตและการใช้สื่อ สบควรจะได้แก้ปัญหาและพัฒนาด้วย การวิจัยในชั้นเรียน ส่วนปัญหาอีกปัญหาหนึ่งคือ ปัญหาเกี่ยวกับทักษะเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัญหาในด้านการจัดการเรียนอีกปัญหาหนึ่ง ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผล สำเร็จ และสมควรได้พัฒนาด้วยการวิจัยในชั้นเรียนเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย อาจิณสมมาตร (2528) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยการศึกษาต่อการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาว่าการวิจัยทางการศึกษา ได้พยายามชี้ให้เห็นถึงการสอนที่ทำให้ เกิดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และการวิจัยเกี่ยวกับการสอนได้พยายามชี้ให้เห็นถึงการสอนที่มี ประสิทธิภาพ

สำหรับปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียน พบว่าส่วนมากจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ไม่สนใจการเรียน ไม่มีระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ ซึ่งปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าน่าจะมีสาเหตุมาจากความแตกต่าง ของนักเรียน แต่ละคนรวมถึงสภาพแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ การวิจัยของพนัสนิย์ วิหคโต (2533) ได้พบว่า ผลการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำไม่น่าพอใจ สาเหตุเพราะตัวนักเรียนเอง รองลงไปคือผู้ปกครองและครูผู้สอน

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.1 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิรวัฒน์ วงษ์พรหม (2533) และวันทนา ชูช่วย (2533) ที่พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาแก้ปัญหาในชั้นเรียนโดยการวิจัยร้อยละ 38.90 จะเห็นว่าในการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีผู้ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนถึงร้อยละ 70.9 แสดงให้เห็นว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ไม่สนใจแก้ปัญหาการเรียนการสอนด้วยการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่ง พิรวัฒน์ วงษ์พรหม และ วันทนา ชูช่วย พบว่า สาเหตุที่ครูมัธยมศึกษาไม่ทำวิจัยคือไม่มีความรู้ ไม่มีเวลา ไม่มีประสบการณ์ในการวิจัย ไม่เห็นคุณค่า และประโยชน์ของการวิจัย เช่นเดียวกับ พันธนิย์ วิหคโต (2536) ที่พบว่า สถานภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยน้อยหรือไม่รู้เลยและส่วนใหญ่ได้ความรู้มาจากการเรียนระดับมหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจสืบเนื่องอีกสาเหตุหนึ่งคือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ส่วนมากเป็นครูสูงอายุ เพราะจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าครูส่วนมากมีอายุ ระหว่าง 16-20 ปี หรือมีอายุระหว่าง 41-45 ปี

สำหรับครูที่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ครูจะแก้ปัญหาในการพัฒนาการสอนโดยการสังเกต สถานปัญหา และหาแนวทางแก้ไข แก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่พบ ปฏิบัติผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ ศึกษาเด็กเป็นรายกรณี และอื่นๆ อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตาม การแก้ปัญหาดังกล่าวก็เป็นการแก้ปัญหาได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งบางกรณีจะมีการแก้ปัญหาดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน จะเห็นได้ว่าถ้าครูเหล่านี้ได้นำวิธีการของการแก้ปัญหาที่เป็นระบบระเบียบ เป็นขั้นตอน เช่นเดียวกับการแก้ปัญหาด้วยการวิจัยในชั้นเรียน จะทำให้การแก้ปัญหาในการพัฒนาการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำหรับปัญหาที่ครูเคยทำวิจัย ส่วนมากทำวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน เทคนิคการสอนและปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พิรวัฒน์ วงษ์พรหม (2533) พบว่าเรื่องที่ทำวิจัยส่วนมากเป็นหัวข้อเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน กำหนดปัญหา ประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน และ พันธนิย์ วิหคโต (2536) พบว่า หัวข้อที่สนใจจะทำวิจัยคือเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ แสดงให้เห็นว่าถึงแม้จะมีครูที่เคยทำวิจัยเป็นส่วนน้อยก็ตาม แต่ส่วนมากก็ทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหา กระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะครูผู้ทำวิจัยเห็นว่าการพัฒนา หรือแก้ปัญหาทางการจัดการเรียนการสอน จะมีผลกระทบ ทั้งตัวบุคคลและสังคมที่อยู่รอบๆ ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้บริหาร โดยเฉพาะนักเรียน ซึ่งผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีจะสามารถช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากตัวนักเรียนได้ด้วย

วิธีการที่ครูใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าส่วนมากจะใช้วิธีการเชิงทดลอง และการสำรวจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภวัฒน์ เวชประดิษฐ์ (2532) ที่พบว่า การวิจัยส่วนมากเป็นโครงการวิจัยและทดลองหารูปแบบ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ พิริวัฒน์ วงษ์พรม (2533) พบว่ารูปแบบการวิจัยที่นิยมใช้คือการวิจัยเชิงสำรวจ แสดงให้เห็นว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องใหม่ที่ครูมัธยมศึกษากำลังให้ความสนใจ แต่ยังมีประสบการณ์ทางการวิจัยค่อนข้างน้อย ฉะนั้น การวิจัยที่ครูให้ความสนใจคือการวิจัยเชิงสำรวจ และเชิงทดลอง ซึ่ง ล้วน สายยศ (2536) ให้ความเห็นว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ กระบวนการ หรือวิธีการวิจัย นิยมใช้วิธีการสำรวจหรือทดลอง เช่นกัน นอกจากนี้ วัลลภ กันทรพัญ์ (2539) ได้กล่าวถึงว่า การวิจัยเชิงทดลองและพัฒนาถ้าครูนำไปใช้ในโรงเรียนแล้ว ศึกษาหลักการ วิธีการ ให้ดี จะเป็นการพัฒนาสื่อ พัฒนาอุปกรณ์การสอน พัฒนากิจกรรมการสอน นับเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการวิจัยการพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุด และได้กล่าวสรุปว่าการวิจัยที่จะมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ก็คือ การวิจัยโดยผู้ที่ทำการสอนทำเอง

ผู้ที่ทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นพบว่า การปรึกษาบุคคลต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนมากจะปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนนั้น และจากเพื่อนครูที่มีความรู้ความสามารถ อาจจะเนื่องมาจากจังหวัดขอนแก่น เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และอยู่ใกล้จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงทำได้สะดวกในการขอคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันดังกล่าว นอกจากนั้นครูมัธยมศึกษาส่วนหนึ่ง มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์มาแล้ว จึงมีความรู้ความสามารถในด้านการวิจัย สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ครูผู้ทำวิจัยได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีถึงร้อยละ 17.6 แต่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนน้อยที่ปรึกษาผู้บริหารในการทำวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีภารกิจในการบริหารมาก จึงมีเวลาที่จะให้คำปรึกษาในด้านนี้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่กรมสามัญศึกษา (2531) ได้กำหนดไว้ว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและชี้แนวปฏิบัติในโรงเรียนกำหนดกรอบแผนงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ แผนงาน งาน โครงการ กิจกรรม กระตุ้น เร่งรัด ติดตามนิเทศและการประเมินผลงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย

(3) งบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ส่วนมากใช้ทุนส่วนตัวในการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิริวัฒน์ วงษ์พรม (2533) ที่พบว่า งบประมาณที่ใช้ในการวิจัยคืองบประมาณส่วนตัว ฉะนั้นจึงส่งผลให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย ซึ่งจากข้อค้นพบในการทำวิจัยครั้งนี้ มีครู

ส่วนน้อยที่ทำวิจัยในชั้นเรียน แสดงให้เห็นว่าแหล่งเงินทุนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย ส่วนแหล่งเงินทุนที่ได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนและองค์กรอื่นๆพบว่ามีน้อยเช่นกัน ทั้งนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ส่วนมากจะใช้งบประมาณไปบริหารพัฒนาการเรียนการสอนในส่วนอื่นมากกว่าที่จะเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2533) ได้สรุปความคิดว่าคุณภาพงานวิจัยในโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาการศึกษาทุกหน่วยงานจะต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างเพียงพอ รวมทั้งการหาแหล่งเงินทุนเพื่อการวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน

(4) วัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูล

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น จัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยส่วนมากเป็นการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัย ได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคิดคำนวณ เป็นต้น และจัดมุมความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยที่พัฒนาการเรียนการสอนไว้ในห้องสมุด แสดงให้เห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากครูจะมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยแล้ว สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน ก็มีความจำเป็นที่จะทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จ ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จะมีความพร้อมในด้านนี้อยู่แล้ว จึงสอดคล้องกับ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ (2523) ได้กล่าวว่า ในการทำวิจัยแต่ละเรื่อง ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุเพียงพอ ผู้วิจัยต้องมีเอกสารในการค้นคว้า ตำราต่าง ๆ ซึ่งอยู่ตามห้องสมุดต่างๆ ต้องอาศัยที่ทำงานวิจัยและต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น เครื่องคำนวณ เครื่องพิมพ์ดีด ผู้เก็บเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนบริการต่างๆ ทางธุรการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สำคัญมากที่จะทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีคุณภาพ

สำหรับแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนมากครูผู้วิจัยจะศึกษาจากตำราทางวิชาการ เอกสาร วารสารในสาขาที่เกี่ยวข้อง คงเป็นเพราะแหล่งข้อมูลดังกล่าวหาง่าย และสะดวกที่สุด อีกทั้งครูไม่มีเวลาที่จะไปค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการอื่น คงจะใช้เวลาที่ว่างในหน้าที่ศึกษาจากตำราเอง สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2533) ได้สรุปความคิดเห็นในแนวนโยบายและยุทธศาสตร์ของการวิจัยในโรงเรียนว่า ควรจัดตั้งศูนย์พัฒนางานวิจัยในส่วนภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมให้มีแหล่งข้อมูลสนเทศ การวิจัยในระดับท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการวิจัย การอำนวยความสะดวกและชี้แนะข้อมูล แหล่งค้นคว้า และบริการให้ คำปรึกษา ซึ่งการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เป็นอีกทางหนึ่งที่ช่วยให้ครูได้อ่านเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน จากวารสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจัดทำเพื่อเผยแพร่วิทยาการทางการศึกษาทำให้ได้แนวคิดเพิ่มเติม เช่น จากวารสารพัฒนาหลักสูตร วารสารครูศาสตร์

วิจัยสหเพศ ศึกษาศาสตร วิทยานิพนธ์ ฯลฯ อันเป็นผลให้ครูได้รับความรู้และแนวคิดใหม่ๆ ที่จำเป็นไปทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของตนเองต่อไป

3) ปัญหาและความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียน

(1) ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วทั้ง 4 ด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่ด้านที่มีปัญหามาก 2 อันดับแรกคือ การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียนที่พบว่ามีปัญหามากเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนและปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียนนั้น แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ยังขาดแหล่งค้นคว้าทั้งในและนอกโรงเรียน ที่ถืออำนวยความสะดวกการทำวิจัยในชั้นเรียน จะเห็นได้จากผลการวิจัยในครั้งนี้ มีผู้ทำวิจัยเพียงร้อยละ 29.1 เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานศึกษาธิการเขตการศึกษา 12 (2535) ที่พบว่าดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนต่างๆ ปฏิบัติได้น้อย และพนัธณีย์ วิหคโค (2536) ที่พบว่าการนำผลการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนน้อยมากหรือไม่มีเลย เนื่องจากขาดประสบการณ์รวมทั้ง พิรวัฒน์ วงษ์พรม (2533) ที่พบว่าปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่รายการที่มีปัญหามาก 2 อันดับแรก คือปัญหาการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน และปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และปัญหาการนำผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

ปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนที่พบว่า มีปัญหามากเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการนำผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นนั้น แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ส่งเสริมการนำผลการวิจัยในชั้นเรียน มาใช้พัฒนาการเรียนการสอนน้อย จะเห็นได้จากผลการวิจัยของ พนัธณีย์ วิหคโค (2536) ที่พบว่าการนำผลการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อยมาก หรือไม่มีเลย นอกจากนั้น กรมวิชาการ (2525) ได้เสนอปัญหาการวิจัยไว้ว่าผลงาน

การวิจัยยังขาดแคลนเป็นบางประเภท ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องไม่ให้ความสำคัญของการวิจัย ขาดขวัญกำลังใจ และฝ่ายสนับสนุน การวิจัย กรมวิชาการ (2529) ได้เสนอปัญหาในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนไว้ว่า ผู้บริหารส่วนหนึ่งไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัย จึงไม่ส่งเสริมให้มีการแก้ปัญหาโดยวิธีการวิจัยและใช้ผลงานวิจัย เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจในการวิจัย ส่วนผู้เกี่ยวข้องระดับต่างๆ ในหน่วยงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจและความสนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนมีน้อย และผลงานวิจัยที่มีอยู่ก็ไม่ได้เจาะลึกถึงห้องเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนอย่างแท้จริง จึงส่งผลให้ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนส่งเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นน้อย

2. ปัญหาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาคืออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการแล้วมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่รายการที่มีปัญหามาก 3 อันดับแรก คือ ขาดความสนใจการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดความรู้ ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียนและขาดการพัฒนาการเรียนการสอน โดยการทำวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหาด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ที่พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับครูขาดความสนใจการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดความรู้ ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียนและขาดการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น แสดงให้เห็นว่า ครูในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ให้ความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนน้อย อาจจะมาจากสาเหตุที่ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียน จึงมองไม่เห็นความสำคัญของการวิจัย ไม่เห็นประโยชน์และคุณค่าของการวิจัย จะเห็นได้จากผลการวิจัยของ วันทนา ชูช่วย (2533) ที่พบว่า สาเหตุที่ครูมัธยมศึกษาไม่ทำวิจัยคือ ไม่มีเวลา ไม่มีความรู้ และประสบการณ์ในการทำวิจัย ไม่เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการวิจัย เช่นเดียวกับ พันธณีย์ วิหคโต (2536) และกรมวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ที่พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับวิจัยน้อย และขาดความรู้ในด้านการเขียนโครงการ และการวางรูปแบบของการวิจัย นอกจากนั้น ฝ่ายสนับสนุนการวิจัย กรมวิชาการ (2529) ได้เสนอปัญหาการวิจัยไว้ว่า ครูผู้สอนไม่เข้าใจระเบียบวิธีวิจัย ไม่มีความรู้ และเวลาในการทำวิจัย

นอกจากนั้นครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ยังขาดการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการทำวิจัยในชั้นเรียน อาจจะเป็นเนื่องจากมีผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยและผู้ที่ทำวิจัยเองก็ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหการเรียนการสอนของตนเอง ซึ่งขาดการเผยแพร่ผลการวิจัยให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นน้อย

3. ปัญหางบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน

พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการแล้วมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่รายการที่มีปัญหามาก 2 อันดับแรก คือ ปัญหาการของบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน และปัญหาการมีความพร้อมในด้านเงินทุนของผู้วิจัย

ปัญหางบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน ที่พบว่ามีปัญหามากเกี่ยวกับการของบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน และการมีความพร้อมในด้านเงินทุนของผู้วิจัยนั้น แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จะมีปัญหาในเรื่องงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิรวัฒน์ วงษ์พรหม (2533) ที่พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูด้านงบประมาณจะเป็นปัญหาในระดับมากเช่นเดียวกับ กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ได้สรุปปัญหาการวิจัยไว้ว่าด้านงบประมาณที่ใช้ในการวิจัย จัดสรรงบประมาณล่าช้า ไม่ทันเหตุการณ์ งบประมาณได้รับไม่เพียงพอ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณกระทำลำบาก และขาดงบประมาณสนับสนุนในการเผยแพร่ และการนำผลการวิจัยไปใช้ นอกจากนั้น อุทัย ดุลยเกษม (2533) กล่าวว่า สาเหตุที่คนไม่ทำวิจัยสาเหตุหนึ่งก็คือ ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและเงินทุน และจากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ปัญหาทั่วไปของครูที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนมากที่สุดคือปัญหาเศรษฐกิจ ฉะนั้นการที่ครูจะมีความพร้อมในการใช้ทุนส่วนตัวในการทำวิจัยค่อนข้างจะลำบาก เช่นเดียวกับการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าครูส่วนมากใช้ทุนส่วนตัวในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

4. ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลการวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่รายการที่มีปัญหามาก 2 อันดับแรกคือ ขาดผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน และขาดการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ วัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด

ปัญหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน ที่พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการขาดผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น แสดงให้เห็นว่าแม้ว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่จะตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีในจังหวัดหรืออำเภอใหญ่ ๆ ก็ตาม แต่ก็ยังขาดผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการวิจัย ยิ่งกว่านั้นโรงเรียนเหล่านี้ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดขอนแก่น ยังเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และโกล่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เป็นแหล่งรวมผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในวิทยาการต่างๆ ด้วย แต่ยังมีผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยในชั้นเรียนน้อย จะเห็นได้จาก สุวัฒนา สุวรรณเชตนิคม (2536) พบว่า ปัญหาที่ครูทำวิจัย

ไม่สำเร็จหรือทำน้อยเนื่องจากขาดอาจารย์ที่ปรึกษา และกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ได้สรุปปัญหาการวิจัยไว้ว่า ขาดผู้รู้ที่สามารถให้คำปรึกษาในการ วิจัยแก่ผู้วิจัย

นอกจากนั้น ยังมีปัญหาเกี่ยวกับขาดการจัดระบบข้อมูล สารสนเทศ เพื่อการวิจัย ในชั้นเรียนที่พบว่ายังไม่สมบูรณ์ และยังจัดระบบข้อมูลไม่เอื้อในการให้ครูค้นหาข้อมูล จะเห็นว่ กรมวิชาการ (2531) ได้กล่าวถึงการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนว่า ยังมีลักษณะ กระจัดกระจายขาดการนำไปใช้ ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ส่วนมากไม่ได้ให้ความสำคัญของการจัดเก็บระบบข้อมูล ระบบสารสนเทศในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ชัดเจน ซึ่งสารสนเทศที่จัดเก็บให้เป็นระบบในระดับโรงเรียน มักจะเก็บในเรื่องบุคลากร งานประมาณ งานด้านธุรการ งานด้านวิชาการ ที่เป็นข้อมูลที่ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในการบริหารงาน

ส่วนวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่นั้น มีมากและเพียงพอแก่ครูจึงเป็นปัญหาน้อยมาก ใน การทำวิจัยในชั้นเรียน

(2) ความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีความต้องการอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ด้านที่มีความต้องการมาก 2 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน และด้านวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน

ความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียน ที่พบว่ามีความต้องการมากเกี่ยวกับการ ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน งบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน และด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูล ในการวิจัยในชั้นเรียน จากการวิจัยในครั้งนี้เกี่ยวกับปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียน ที่พบว่ามีปัญหาที่ พบมากที่สุดคือปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาด ใหญ่ มีความต้องการ การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดด้วย ซึ่งกรมสามัญศึกษา มีแนว นโยบายให้โรงเรียนต่างๆ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาการเรียนการสอน โดยการ ทำวิจัยในชั้นเรียน หรือการนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน

นอกจากนั้นความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียนของครู ยังต้องการในด้าน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน และจากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ครูทำวิจัยในชั้นเรียนโดยอาศัยแหล่งเงินทุนส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิรวัฒน์ วงษ์พรม (2533) ที่พบว่างบประมาณที่ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนคืองบประมาณส่วนตัว

ฉะนั้นในการวิจัยในชั้นเรียน ครูจึงมีความต้องการในด้านงบประมาณมาก นอกจากนั้นในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าครูยังต้องการด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในระดับมากในการทำวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยจำเป็นต้องอาศัยวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการค้นคว้ามาก เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ และเป็นเอกสารอ้างอิง จะเห็นได้จาก กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2533) กล่าวสรุปไว้ว่า ในการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน ควรให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาการวิจัยแก่ครู ตั้งศูนย์สารสนเทศระดับเขตการศึกษา จังหวัดและกลุ่มโรงเรียน ควรกันให้ผู้บริหารตลอดจนถึงผู้ปฏิบัติได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยกับการพัฒนาการเรียนการสอน ให้ความสำคัญของการจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยตลอดจนถึงการอำนวยความสะดวกอุปกรณ์ และแหล่งค้นคว้าอ้างอิง ในการวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูด้วย และผลการวิจัยของ พิระวัฒน์ วงษ์พรหม (2533) ที่พบว่าครูมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆในระดับมาก โดยต้องการให้มีแหล่งความรู้ในระดับอำเภอที่รวบรวมเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการวิจัยในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าโดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการมีความต้องการมาก 2 อันดับแรก ได้แก่ การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น และการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน

ความต้องการการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ที่พบว่ามีความต้องการมากเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น และการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนนั้น แสดงให้เห็นว่าจากข้อค้นพบที่พบว่ามีครูทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จึงต้องการให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น โดยต้องการสนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ทั้งนี้หากมีสิ่งจูงใจให้ครูได้ผลประโยชน์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ก็น่าจะส่งผลให้ครูทำผลงานการวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นภาพร สิงห์หัต (2532) พบว่า ครูมีความสนใจในการวิจัยเพิ่มมากขึ้น เพราะคณะกรรมการข้าราชการครูได้กำหนดให้ครูสามารถใช้ผลงานวิจัยในการขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นอีกด้วยและ ช. ชนบท (2531) ให้ข้อคิดเห็นว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นผลงานชนิดหนึ่งที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และยังสามารถนำการวิจัยไปเป็นผลงานทางวิชาการประกอบการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นด้วย ส่วนการสนับสนุนการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน มีความต้องการมาก เช่น

เดียวกัน อาจเอื้อมมาจากมุมมองเห็นประโยชน์ของการนำผลการวิจัยในโรงเรียนมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของคนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ตรงประเด็น อย่างมีหลักการซึ่งสอดคล้องกับ วิเวก ปางพุฒิพงษ์ (2529) ที่กล่าวว่า ปัญหาในห้องเรียนของเรา ปัญหาที่เราสอนนักเรียนทุกๆ วัน งานสอนในโรงเรียนก็มีเรื่องที่จะต้องศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ถ้าเราเอาหลักการวิจัยไปใช้ในห้องเรียนทำให้การเรียนการสอนในโรงเรียนดีขึ้นไม่ว่าวิชาอะไร กิจกรรมอะไรที่เราทำ ถ้าเราใช้หลักวิทยาศาสตร์นี้มาวิเคราะห์ มาพัฒนาแล้วก็จะทำให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น ชัยพจน์ รักงาน (2539) กล่าวว่าไว้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นประโยชน์เพื่อแก้ปัญหาโดยครูนั้น คือ ครูค้น ครูคิดและครูแก้ปัญหาที่นักเรียนในชั้นเรียนได้

2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าโดยภาพรวม ความต้องการของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย มีความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน แต่รายการที่มีความต้องการมาก 2 อันดับแรกได้แก่ ความต้องการความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียน และต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการหาวิจัยในชั้นเรียน

ความต้องการบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน ที่พบว่ามีความต้องการมากเกี่ยวกับความต้องการความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียน ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนนั้น จะเห็นได้จาก ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่ามีความรู้เป็นส่วนน้อยที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของตน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยน้อย เพราะครูส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยจากการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย แต่ครูเหล่านี้พบว่า เป็นครูที่มีอายุมาก และมีอายุราชการมาก ซึ่งจบมานานแล้วเช่นเดียวกับ จิตราภา ฤกษ์กุลบุตร (2534) ที่กล่าวว่าในการทำวิจัย ไม่ว่าจะทำเพื่อจุดหมายใดก็ตาม เช่น เพื่อแสวงหาความรู้หรือทฤษฎีใหม่ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาการเรียนการสอน หรือแม้แต่เพื่อนำผลงานวิจัยมาใช้ในการประกอบการพิจารณาในการเลื่อนตำแหน่งทางราชการก็ตาม ผู้ทำวิจัยจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยที่ถูกต้อง เพื่อจะได้เข้าใจลักษณะของงานวิจัย แล้วนำความเข้าใจเหล่านี้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างไม่ผิดพลาด ส่วนความต้องการการสนับสนุนของผู้บริหารนั้น จะเห็นว่าจากการวิจัยในครั้งนี้ จึงพบว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนผู้วิจัยโดยการให้ขวัญกำลังใจ แต่ผู้ทำวิจัยก็ยังมีความต้องการให้ผู้บริหารให้การสนับสนุนในด้านนี้ อาจเนื่องมาจากครูเห็นว่าผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่คอยนิเทศ และเสริมแรงให้ครูปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และมีอิทธิพลต่อการพิจารณาความดีความชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ วิจิตร ศรีสุพรรณ (2523) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่จะทำให้การวิจัยสำเร็จได้ปัจจัยหนึ่งคือการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา และสุรศักดิ์ หลาบมาลา (2534) ที่สรุปว่า ปัจจัยที่ทำให้งานวิจัยในชั้นเรียนประสบผลสำเร็จคือการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร

3. งบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าโดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการนี้ ความต้องการมากเช่นเดียวกัน แต่รายการที่มีความต้องการมาก 2 อันดับแรก ได้แก่ การของบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน การสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนและการจัดหาแหล่งเงินจากองค์กรและเอกชน จะเห็นว่าด้านงบประมาณมีความต้องการมากเกี่ยวกับภาพของงบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน การสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน และจัดหาแหล่งเงินจากองค์กรและเอกชนนั้น อาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญและต้องการมากปัจจัยหนึ่งคืองบประมาณ เพราะถ้าจะจัดการทำวิจัยให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพแล้ว ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยอย่างเพียงพอ และจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าปัญหาของงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก และพบว่าครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากใช้ทุนส่วนตัว ฉะนั้นในการทำวิจัยในชั้นเรียนครูจึงมีความต้องการเกี่ยวกับการของบประมาณ ส่วนการสนับสนุนงบประมาณจากโรงเรียน และจัดหาแหล่งเงินจากองค์กรและเอกชนมีความต้องการเช่นเดียวกัน เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาช่วยสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2533) ได้กล่าวว่าทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณ เพื่อการวิจัยอย่างเพียงพอ รวดเร็วตรงเวลา รวมทั้งการหาแหล่งเงินทุนเพื่อการวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน

4. วัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน

โดยภาพรวมพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการนี้ ความต้องการมากเช่นเดียวกัน แต่รายการที่ต้องการมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ตำรา เอกสาร วารสารการวิจัยในโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน และแหล่งค้นคว้าทางวิชาการและผลงานการวิจัยในชั้นเรียนในห้องอื่น

ความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียน ที่พบว่ามีความต้องการมากเกี่ยวกับตำรา เอกสาร วารสารการวิจัยในโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน และแหล่งค้นคว้าทางวิชาการและผลงานการวิจัยในชั้นเรียนในห้องอื่นนั้น แสดงให้เห็นว่าปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนนั้นคือ การมีเอกสาร ตำรา แหล่งค้นคว้าและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด และแหล่งค้นคว้าเกี่ยวกับผลงานการวิจัยในโรงเรียนระดับอำเภอและระดับจังหวัด จึงส่งผลให้ผู้วิจัยต้องการมากในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุขาคี ประสิทธิ์ฐิธันธ์ และคณะ (2523) ที่พบว่า ในการทำวิจัยแต่ละเรื่องต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุเพียงพอ ผู้วิจัยต้องมีเอกสารในการค้นคว้า ตำราต่างๆ ตามห้องสมุดต่างๆ ต้องอาศัยที่ทำงานวิจัย ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น เครื่องคำนวณ

เครื่องพิมพ์ดีด ตู้เก็บเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนบริการต่างๆ ทางธุรการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สำคัญมากที่จะทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จไปสู่ไปด้วยดีและมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังจากการวิจัยของ พระวัฒน์ วงษ์พรอม (2533) พบว่าครูนิเทศก์ต้องการให้มีแหล่งความรู้ในระดับย่อยที่รวบรวมเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการวิจัยมากที่สุด เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ วันทนา ชูช่วย (2533) ที่พบว่า ปัจจัยพื้นฐานในการทำวิจัยที่ครูมีความต้องการมากที่สุด แรกถึงกับอ้างข้อมูลในการวิจัย

4) บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยโดยภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน ผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัญชา จิ่งสกุล (2537) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน โดยภาพรวมทุกด้านและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง

จะเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีสิ่งที่เอื้ออำนวยในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าโรงเรียนระดับอื่น และผู้บริหารเองก็เป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหารงาน และพัฒนางานมากกว่าอยู่แล้ว แต่ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

(1) การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการแล้วพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน รายการที่ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนมากที่สุดคือ จัดหาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อส่งเสริมการวิจัย ส่วนที่ผู้บริหารสนับสนุนน้อยที่สุดคือ การติดตามดูแลการวิจัยในชั้นเรียนของครู ให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาการเรียนการสอน จะเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนครูพัฒนาการสอนของตนเองในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยไม่ให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อส่งเสริมการวิจัยนั้น อาจจะมีเนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการศึกษามากกว่าโรงเรียนมัศึกษาระดับอื่น ครูและผู้บริหารจึงมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทสนับสนุนส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้วย

การจัดหาอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นั้นปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่าระดับอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สุภมภ์ จันทวานิช (2528) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมให้เกิดการวิจัยต้องสร้างปัจจัยให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการวิจัยมากที่สุด มีอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย และ กิติ ตัชคานนท์ (2532) ให้ความเห็นว่า การมีอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการวิจัยที่เป็นปัจจัยที่สำคัญมากประการหนึ่ง ที่จะกระตุ้นให้ครูอยากทำวิจัย

ส่วนการผลิตและเผยแพร่การวิจัยในชั้นเรียนของครู ให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดอาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ค่อยเข้าใจนโยบายการวิจัยในโรงเรียนเท่าที่ควร และไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่างจริงจังจากผู้บริหาร โรงเรียนมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับ กองวิทย์ทางการศึกษา (2537) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้บริหารทุกระดับให้ความสำคัญต่อบริบทการวิจัยน้อย วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย ไม่เพียงพอต่อความต้องการรวมทั้งบุคลากรขาดความเข้าใจในงานด้านวิจัย

(2) การให้การยอมรับกับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ส่งเสริมสนับสนุนศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้การยอมรับนับถือ ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการแล้วพบว่าผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัย เกี่ยวกับการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน รายการที่ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนมากที่สุดคือ ให้ครูที่มีความรู้ความสามารถทางการวิจัยเป็นวิทยากร และเป็นครูที่เลี้ยงในการทำวิจัยของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนที่ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนน้อยที่สุดคือ ให้ครูที่มีผลงานด้านวิจัยนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ ให้เป็นประโยชน์แก่ครูทั่ว ๆ ไปเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่าการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถทางการวิจัยเป็นวิทยากรและเป็นครูที่เลี้ยง ในการทำวิจัยของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน อาจจะเนื่องมาจากผู้บริหาร เห็นความจำเป็นและความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งต้องการให้ครูที่ทำวิจัยมีขวัญกำลังใจและความภาคภูมิใจในผลงานวิจัยของตนเอง แล้วนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน นอกจากนั้น ยังให้การยกย่องครูที่มีความสามารถในด้านการวิจัยด้วย เช่นเดียวกับ ทวีศักดิ์ ชูเทพประทีป (2529) ได้กล่าวถึง การจะทำวิจัยได้นั้น จำเป็นต้องมีที่ปรึกษาในการวิจัย

ส่วนที่ผู้บริหารมีการสนับสนุนและส่งเสริมคือ ให้ครูที่มีผลงานด้านวิจัยนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์แก่ครูทั่วไป เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน อาจจะเนื่องมาจาก

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ แม้ว่าสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน พร้อมทั้งสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแล้ว แต่ผู้บริหารมีภาระกิจในหน้าที่ราชการมาก จึงไม่ให้ความสนใจในด้านการนิเทศติดตามให้ครูที่มีผลงานดีมีจรรยาผลการวิจัยไปเผยแพร่ ให้เป็นประโยชน์แก่ครูทั่วไป เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

(3) การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางแต่เมื่อพิจารณาแต่ละรายการแล้ว พบว่าผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกับ รายการที่ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนมากที่สุดคือ ส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนรายการที่ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนน้อยที่สุดคือ จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทางการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและประสิทธิภาพของครู แสดงให้เห็นว่าการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ด้วยวิธีการวิจัยเพื่อนำไปเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ได้เห็นความจำเป็นของการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ที่ส่งผลให้ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนมาก โดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ ตำรา เอกสารและวารสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย เช่นเดียวกับ แฮส (Hass, 1957) ได้ชี้ให้เห็นว่าครูทุกคนจะต้องศึกษาและทดลองวิจัยกันอย่างจริงจังเพื่อความก้าวหน้าในการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูเกิดความรู้และความถนัดเริ่ม สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ

ส่วนการจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทางการวิจัย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและประสิทธิภาพของครู ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีการส่งเสริมสนับสนุนน้อย อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีข้อจำกัดในการคิดวางแผน การจัดอบรม โดยเฉพาะการประสานงานกับวิทยากรที่จะมาช่วยครูให้มีความรู้และทักษะในเรื่องการวิจัย ซึ่งในสภาพปัจจุบันได้มีหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มีการอบรมวิจัยทางการศึกษามากขึ้น จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดที่จะจัดอบรมเกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียนน้อย

(4) การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย

ในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาแต่ละรายการแล้วพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อการครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน รายการที่ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนมาก 2 อันดับแรกคือ การที่ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งเกิดนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อการวิจัยและให้ความช่วยเหลือเมื่อครูมีปัญหาในการดำเนินการวิจัย ส่วนที่ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนน้อยคือ การมีส่วนร่วมในการให้การนิเทศเกี่ยวกับการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่มีการส่งเสริมสนับสนุนเอาใจใส่ดูแล มีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งเกิดนวัตกรรม เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อการวิจัย และให้ความช่วยเหลือเมื่อครูมีปัญหาในการดำเนินการวิจัยมากขึ้น อาจเนื่องมาจากครูผู้ทำวิจัยได้รับความช่วยเหลือทั้งในด้านความรู้ และทักษะการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น โดยที่ผู้บริหารจัดระบบงานให้สอดคล้องกับปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น มีกำหนดเป็นอิสระ ถ้าเกิด กันกว่า และวิจัยทดลองความถี่ใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2533) ได้สรุปว่า ควรให้มีการอบรม ประชุมสัมมนาให้ความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติงานวิจัยให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจัดแนะแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนด้วย กระบวนการของการวิจัยให้ไปเป็นไปทางที่ถูกต้อง

ส่วนที่ผู้บริหารให้การสนับสนุนส่งเสริมน้อยคือ การมีส่วนร่วมในการให้การนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยแก่ครู ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียนไม่เพียงพอ ที่จะให้การนิเทศเกี่ยวกับงานวิจัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2534) ได้ระบุว่า ผู้บริหารขาดความรู้ความสามารถในการวิจัย รวมทั้งขาดเทคนิคและการให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิจัยในสถานศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพ

(5) การส่งเสริมความก้าวหน้าในด้านหนึ่งการทำงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังเกตกรรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในด้านหนึ่งการทำงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการผู้บริหารมีบทบาทส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการส่งเสริมความก้าวหน้าในด้านหนึ่งการทำงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน รายการที่ผู้บริหารส่งเสริมมากที่สุดคือการสนับสนุนให้ครูนำผลงานวิจัยไปขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ส่วนที่ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนน้อย 2 อันดับท้าย คือ การพิจารณาความดีความชอบแก่ครูที่นำผลการวิจัยไปปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำผลการงานวิจัยไปขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นมาก เพื่อให้สนองนโยบายของกรมสามัญศึกษา (2540) ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องส่งเสริม

สนับสนุนให้เกิดขึ้น นอกจากนั้นยังเป็นนโยบายที่จำเป็น และสำคัญในการบริหารบุคลากรในโรงเรียนโดยใช้ผลจากการวิจัยเป็นเกณฑ์ทั้งในการพิจารณาความดีความชอบ หรือใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น และยังส่งผลให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งทุกเดือน ซึ่งเป็นสิ่งจูงใจให้ครูมีความกระตือรือร้น ขยันขันแข็ง มีความมั่นใจ มีขวัญกำลังใจในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน เป็นผลให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนที่จะส่งผลดีต่อนักเรียนในที่สุด ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของ สมพงษ์ งามถิ่น (2521) และวิเชียร ประยูรชาติ (2540) ให้สรุปได้ว่า การให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้นตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานดีให้สูงขึ้น ย่อมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานมีความขยันและกระตือรือร้น รวมทั้งการให้เงินประจำตำแหน่ง มีขวัญกำลังใจดีต่อการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

ส่วนที่ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนน้อยคือ พิจารณาให้รางวัลความดีความชอบแก่ครูที่นำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการสอน และการทำวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญความชอบในระดับโรงเรียนนั้นมีหลากหลาย ไม่ใช่เฉพาะการทำวิจัยในชั้นเรียนเท่านั้น และในโรงเรียนก็มีผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนจำนวนน้อย ฉะนั้นเสมือนว่าผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ความดีความชอบแก่ครูผู้นำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมสนับสนุนครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย

5.5 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

(1) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มากขึ้น โดยดำเนินการด้วยวิธีการต่อไปนี้

1. ส่งเสริมความรู้ทางการวิจัยแก่ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการจัดอบรมระยะสั้นและระยะยาวเป็นประจำทุกปีและอย่างทั่วถึง
2. จัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อใช้ในการวิจัยแก่ครูอย่างเพียงพอ
3. ควรจัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางการวิจัยไว้คอยให้คำปรึกษาแก่ครูผู้ทำวิจัย

(2) ควรมีการยกย่องประกาศเกียรติคุณให้กับครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และสนับสนุนให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียน ที่มีการทดลองใช้ได้ผลแล้วไปใช้และเผยแพร่อย่างกว้างขวาง

(3) ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการทำวิจัยในโรงเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง เพื่อให้ผู้บริหารมีความรู้ ประสบการณ์และมีทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย สามารถเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะให้คำปรึกษา แก่ครูผู้ทำวิจัยได้

(4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

(5) ควรจัดให้มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อประโยชน์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) ควรขอความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา จัดประชุมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยให้ครู และผู้บริหาร เพื่อให้มีความรู้ด้านการวิจัย

2) ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

(1) กรมสามัญศึกษา ควรให้สำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางการวิจัยไว้คอยให้คำปรึกษาแก่ครูผู้ทำวิจัย

(2) กรมสามัญศึกษาควรมีการเผยแพร่กองทุนทั้งของรัฐและเอกชน ที่ส่งเสริมการวิจัยไปยังสามัญศึกษาจังหวัด และโรงเรียนอย่างทั่วถึง

(3) กรมสามัญศึกษา ควรจัดตั้งหน่วยระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ทั้งระดับกรม ระดับจังหวัดให้สมบูรณ์ที่เอื้อประโยชน์สำหรับครูผู้ทำวิจัย

3) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรมีการศึกษาและนำเสนอรูปแบบ เทคนิค และวิธีการที่เหมาะสมในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

(2) ควรมีการวิจัยศึกษาสมรรถภาพพื้นฐานทางการวิจัยของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา

(3) ควรมีการศึกษาในลักษณะเดียวกันนี้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง ในจังหวัดขอนแก่น และโรงเรียนมัธยมศึกษาในภูมิภาคหรือเขตการศึกษา เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบ

(4) ควรมีการศึกษาในลักษณะเดียวกันนี้ในเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้แนวทางในการพัฒนาการวิจัย